

Coalitieakkoord 2020-2022

Leiderdorp, 20 december 2019

Coalitieakkoord 2020-2022

VVD, D66, CDA en ChristenUnie-SGP

20 december 2019

Inleiding

Leiderdorp is een prachtige gemeente die volop activiteit kent. Of het nu gaat om de vele vrijwilligers, de veelzijdige bedrijvigheid of de uitstekende voorzieningen, Leiderdorp staat er goed voor. In Leiderdorp moet iedereen kunnen meedoen. Dat verdient een betrouwbaar, stabiel en verantwoordelijk gemeentebestuur dat zorgvuldig en met visie met het Leiderdorpse kapitaal omgaat.

Het is vooral daarom dat de vier fracties van ChristenUnie-SGP, CDA, D66 en VVD in een kort tijdsbestek en voortvarend tot dit voorliggende akkoord zijn gekomen. Ondanks de recente gebeurtenissen voelt ieder van de fracties de urgentie en verantwoordelijkheid om tot een nieuwe coalitie te komen. Gedurende de onderhandelingen is gebleken dat ook het onderlinge vertrouwen groot is. De formateur in de persoon van Robert Strijk heeft hier tevens een substantiële bijdrage in gehad. Met name zijn verbindende kracht, bestuurlijke ervaring en uitstekende kennis van de regio hebben de vier fracties op prettige wijze bij elkaar gebracht. Wij willen hem dan ook hartelijk danken voor zijn werk.

Deze coalitie beoogt een volwaardig bestuur dat inzet op verantwoordelijkheid, vertrouwen en een open wijze van communicatie. We kiezen voor een verbindende stijl van besturen. Daarbij gaan we op zoek naar een zo breed mogelijk draagvlak voor de besluiten die we nemen. Dat geldt uiteraard primair richting inwoners, instellingen en ondernemers, maar bijvoorbeeld ook binnen de gemeenteraad of in de houding naar onze buurgemeenten. Een open en zelfbewust bestuur dat louter in het algemeen belang van Leiderdorp en met het gezicht naar de regio toe handelt.

Er komen de komende jaren ongetwijfeld nieuwe vragen op ons af die we nu niet kunnen voorzien. De punten die niet in dit akkoord genoemd worden, zijn zogenaamde 'vrije kwesties'. Op die punten kunnen wisselende meerderheden het verschil maken. We geven daarmee ruimte aan alle raadsfracties om eigen afwegingen te maken.

In de resterende periode van deze raadstermijn blijft Leiderdorp in ieder geval een zelfstandige gemeente. Wel wordt komend voorjaar het gestarte onderzoek naar de gevolgen voor onze gemeente van een fusie tussen de gemeenten in de Leidse regio gepresenteerd. Naar aanleiding van de resultaten daarvan starten we een brede discussie met alle betrokkenen.

Voor deze coalitie is duurzaamheid in alles een uitgangspunt. Dat geldt voor de energietransitie die wij in regionaal verband bewerkstelligen, voor ons aanbestedingsbeleid en onze (woning)bouwafspraken, maar bijvoorbeeld ook wat betreft een inclusief beleid binnen het sociale domein. Waarbij we alle inwoners betrekken en juist degenen die minder zelfstandig functioneren op juiste wijze ondersteunen.

Leiderdorp voert een degelijk financieel beleid. Er bestaan grote financiële onzekerheden in bijvoorbeeld het sociale domein. Ook moeten er komende jaren enkele grote investeringen, zoals in onderwijshuisvesting, worden gedaan. Toch bestaat er ruim voldoende ruimte om onze ambities te realiseren ten aanzien van meedoen in Leiderdorp, duurzaamheid, wonen, bereikbaarheid en regionale samenwerking. Dit alles bezien vanuit het Leiderdorpse perspectief in een regionale context.

Het is zaak dat Leiderdorp weer in rustig vaarwater komt met een stabiel bestuur voor deze raadsperiode. Waarbij Leiderdorp zijn gezicht in de regio terugkrijgt, waarbij we ons committeren aan goede communicatie met onze inwoners en waarbij we op lange termijn zorgen voor continuïteit en stabiliteit.

De vier fracties kiezen voor een college bestaande uit drie wethouders. De fracties van CDA en ChristenUnie-SGP dragen gezamenlijk één wethouder voor.

**De onderhandelaars namens de fracties van
ChristenUnie-SGP, CDA, D66 en VVD**

20 december 2019

Programma 1

Meedoen in Leiderdorp

Welzijn, werk en inkomen, meedoen

Iedereen wil een betekenisvol en goed leven. Dat bereik je alleen met elkaar. Als samenleving. Daarom vraagt het iets van alle inwoners. Eén op de drie inwoners doet vrijwilligerswerk. Dat is van grote waarde voor onze gemeenschap. We vragen inwoners elkaar te ondersteunen. Het samenleven in straten, buurten en wijken vraagt bereidheid echt mét elkaar te leven. Alleen dan kunnen we bijvoorbeeld eenzaamheid tegengaan. Ons uitgangspunt is dat iedereen een plek heeft in onze samenleving en dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen (met de nodige ondersteuning).

Mantelzorgers spelen een belangrijke rol. Mantelzorg verlenen is niet altijd een bewuste keuze. We willen dat de draagkracht en -last van mantelzorgers in balans zijn. Daarvoor stimuleren we ondersteuning uit het sociaal netwerk, de straat of de buurt. We stimuleren buurtkracht en we staan open voor wijkinitiatieven.

De zorg en ondersteuning moeten betaalbaar en toegankelijk blijven. Daarvoor is transformatie en innovatie noodzakelijk. 'Eén gezin – één plan' bestaat op papier, maar moet in de praktijk worden uitgevoerd.

Vroegsignalering en preventie zijn van groot belang. Onze welzijnsorganisatie zal deze signalen benutten om tijdig de nodige professionele zorg te leveren. Het is belangrijk dat wordt ingezet op het voorkomen of terugdringen van schulden, armoede en werkloosheid (ook bij groepen als zzp'ers, ouderen, jongeren die niet snel aan de bel trekken).

Inkomen en een zinvolle dagbesteding zijn belangrijke voorwaarden voor het zelfstandig bestaan van mensen. Werkzoekenden helpen we zo goed mogelijk weer werk te vinden, uitgaande van hun eigen verantwoordelijkheid hierbij.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Inluzio is de partij die zich de komende tijd in opdracht van de gemeente inzet voor het vergroten van zelfredzaamheid, participatie, samenredzaamheid en op het verminderen van eenzaamheid. Dit gebeurt in samenwerking met vrijwilligersinitiatieven en met de wijken. Al deze activiteiten leveren een forse bijdrage aan de doelen in de Sociale Agenda. We vragen Inluzio zich nadrukkelijker in te gaan zetten op het bereiken en begeleiden van mensen met schulden, in samenwerking met (bestaande) vrijwilligersinitiatieven.
2. We blijven inzetten op de ondersteuning van mantelzorgers. We onderzoeken dan ook maatregelen zoals respijtzorg om de mantelzorger maximaal te ondersteunen. We hebben ook oog voor jeugdige mantelzorgers.
3. In Leiderdorp willen we dat iedereen tot zijn recht komt en mee kan doen. Soms lukt dit (tijdelijk) niet. Bijvoorbeeld doordat inwoners financiële belemmeringen ervaren. Deze belemmeringen willen we met onder andere het nieuwe minimabeleid zoveel mogelijk wegnemen zodat mensen naar vermogen mee kunnen doen.

4. Samen met de Leidse regio zoeken we naar nieuwe woonvormen voor uitstroom uit de maatschappelijke opvang en voor bijzondere doelgroepen. In 2020-2022 krijgen gemeenten hier verantwoordelijkheid voor.
5. Roken is een groot gezondheidsrisico. We ontmoedigen het roken in de openbare ruimte, zoals op schoolpleinen, bij scholen en in speeltuinen. We zetten er op in dat alle sportverenigingen in 2022 rookvrij zijn. Kinderen en jongeren komen er dan zo min mogelijk mee in aanraking en de kans op 'meerroken' wordt beperkt. Bovendien wordt het beeld van rokende mensen door kinderen en jongeren dan steeds minder normaal gevonden. We streven naar een rookvrije generatie.
6. In 2020 evalueren en moderniseren we het subsidiebeleid. Het nieuwe welzijnsbeleid is een belangrijk uitgangspunt.
7. De nieuwe sportnota wordt gericht op het stimuleren van de sportbeoefening, zowel voor georganiseerde als voor niet-georganiseerde sporters. De resterende knelpunten rondom sportaccommodaties en -velden worden op een wijze opgelost die past binnen de kaders van de sportnota en -notitie en met maatwerk voor de betrokken sportverenigingen.
8. Regelmatig bieden we nieuwe inwoners de mogelijkheid om kennis te maken met de Leiderdorpse samenleving.
9. Leiderdorp heeft een gevarieerd en rijk verenigingsleven op het gebied van sport, kunst en cultuur. Dat vinden wij belangrijk. Het is voor veel mensen een prettige en waardevolle vrijetijdsbesteding. We investeren in beweging en cultuur en daarmee in de gezondheid en het welzijn van de inwoners.
10. Wij willen dat er op het internet een centrale agenda komt waarin Leiderdorpers kunnen kennisnemen van alle activiteiten die op gebied van welzijn, cultuur etc. plaatsvinden.
11. Tien procent van de Nederlanders is laaggeletterd. In samenwerking met Includio, de bibliotheek en andere relevante partners zorgen we er actief voor dat dit percentage daalt in Leiderdorp. We zetten de aanpak voort volgens het regionale convenant geletterdheid. Extra aandacht besteden we aan vermindering van het taboe rond laaggeletterdheid.
12. Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Daarom verdienen ze aandacht en steun. Veel ouderen functioneren prima en weten lang zelfstandig of met zelfgeorganiseerde hulp of netwerken hun weg te vinden. Wanneer zij dat niet meer kunnen, krijgen zij hulp die nodig is.
13. Eenzaamheid is een steeds groter risico onder ouderen en wij hebben hier oog voor. We zetten ons met Includio in om eenzaamheid te bestrijden. De Aanpak voor Eenzaamheid zal ook rekening houden met jongeren.
14. We maken van Leiderdorp een dementievriendelijke gemeente. Daarbij hebben wij oog voor de beginfase van dementie. Bewustwording en vroegsignalering zijn belangrijk.
15. We bereiden ons voor op de nieuwe Wet Inburgering. Inburgeraars krijgen effectieve hulp om in te burgeren, de taal te leren en begeleiding te krijgen bij het vinden van werk. Economische onafhankelijkheid geeft de beste kansen in de maatschappij.
16. Het is van belang dat zorg en veiligheid goed op elkaar aan sluiten en elkaar goed weten te vinden, mede in het licht van een goede invoering van de Wvvgz (Wet verplichte ggz). We streven naar goede afspraken over wie welke verantwoordelijkheid heeft. Wij willen de inzet van de wijk-ggz continueren.

Jeugd en onderwijs

Er is passende hulp wanneer het nodig is. Door signalen eerder op te vangen en preventie breder en efficiënter te organiseren, voorkomen we dat kinderen (zwaardere) jeugdhulp nodig hebben. Een grote uitdaging is het oplossen van problemen in de Jeugdzorg, in nauwe samenwerking met de Leidse regio.

Ons doel is om wachtlijsten in de jeugdzorg te voorkomen en bureaucratie terug te dringen. We hebben aandacht voor preventie en een goede aansluiting tussen regelingen voor jeugd en jongvolwassenen. Daarbij is ontschotting tussen de verschillende geldstromen (jeugd, Wmo, Participatiewet en zo mogelijk externe partijen als het Zorgkantoor) noodzakelijk. Overleg met het onderwijs is hierbij van groot belang.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Leerlingen van het Voortgezet Speciaal Onderwijs in Leiderdorp krijgen de juiste aandacht, zodat we zo veel mogelijk schooluitval kunnen voorkomen en een goede toeleiding tot de arbeidsmarkt realiseren. Wij werken met het onderwijs samen en leggen verbinding met bedrijven en organisaties.
2. Per 1 januari 2021 krijgen de jeugd- en gezinsteams een nieuwe opdracht. We vinden het belangrijk dat de samenwerking met huisartsen versterkt wordt door middel van de inzet van praktijkondersteuners, dat ze zelf hulp kunnen leveren en snel kunnen doorverwijzen als dat nodig is. Als de taken van de JGT's door een andere partij worden uitgevoerd, zetten we in op behoud van personeel.
3. Jongeren die na hun 18de jaar nog hulp nodig hebben, bijvoorbeeld in een pleeggezin of in een gezinshuis, blijven we hulp geven totdat ze een andere goede plek gevonden hebben.
4. Per 1 januari 2021 komen er nieuwe opdrachten met de jeugdhulpaanbieders op de schaal van de Leidse regio. Administratieve lasten voor (boven)regionaal werkende aanbieders moeten worden beperkt door zoveel mogelijk gelijke contractvoorwaarden binnen de Leidse regio, Duin- en Bollenstreek en Katwijk te hanteren.
5. Het college komt deze periode met voorstellen om het structurele tekort op jeugdhulp te verminderen door de uitgaven te beperken, bijvoorbeeld door strikter te kijken wat de eigen mogelijkheden van ouders en gezinnen zijn. Kinderen en gezinnen die de hulp het hardst nodig hebben, krijgen deze hulp.
6. Er blijft bij de contractering van aanbieders keuzevrijheid voor ouders en kinderen, om in jeugd en Wmo een aanbieder te kiezen die rekening houdt met de levensbeschouwelijke achtergrond van ouders en kinderen, conform de Jeugdwet en de Wmo.
7. Onderwijs is en blijft een belangrijke prioriteit. De gemeentelijke verantwoordelijkheid ligt vooral op het terrein van de huisvesting. Een actualisatie van het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) is noodzakelijk. Verder wordt ingezet op regionale afspraken over huisvesting van speciaal onderwijs, tweetalig onderwijs en internationaal onderwijs. Ook wordt extra aandacht gegeven aan verkeersveiligheid rondom scholen.

Programma 2

Aantrekkelijk Leiderdorp

Wonen

In Leiderdorp en de regio is veel vraag naar woningen. De druk op de woningmarkt veroorzaakt prijsopdrijving en verdringing van woningzoekenden. Er is vooral een tekort aan sociale huurwoningen, middeldure huurwoningen en goedkope koopwoningen. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat de bestaande polders hun huidige bestemming behouden. Dit vraagt innovatieve oplossingen om passende woningen te kunnen blijven bieden. Daarom kiezen wij voor inbreiding: bouwen binnen de bestaande contouren. Zo dragen wij bij aan de Regionale Woonagenda 2017.

Ook stimuleren wij hergebruik of transformatie van kantoren, bedrijventerreinen of delen daarvan, zoals op de Baanderij.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In de periode 2018-2022 bestaat gemiddeld 30% van alle nieuw te bouwen woningen uit sociale woningbouw. Het gaat om woningbouw waarover definitieve besluitvorming nog moet plaatsvinden vanaf januari 2020. Vooral de behoefte aan goedkope sociale huurwoningen neemt extra toe. Verkoop en liberalisatie van sociale huurwoningen blijft mogelijk. Daar moet wel zoveel nieuwbouw tegenover staan, dat het totaal aantal sociale huurwoningen in alle prijsklassen toeneemt.
2. Door het langer thuis wonen van ouderen en jongeren met een zorgbehoefte, de afbouw van bedden in de ggz en in de jeugdzorg en het passend toewijzen neemt de behoefte aan goedkope sociale huurwoningen extra toe. Er komen voor de periode van de komende vier jaar prestatieafspraken met Rijnhart Wonen over de beschikbaarheid van woningen voor deze groepen.
3. We zetten in op doorstroming van zowel jong als oud in zowel koop als huur. De doorstroming in de sociale huursector stimuleren we met de bouw van veel aantrekkelijke midden-huurwoningen (met een huur tussen ca. € 725 en ca. € 900 per maand). Met de vrijkomende woningen kan de wachtlijst korter worden. We gaan actief op zoek naar ouderen die ruim wonen en jongeren die willen doorstromen.
4. We stimuleren de bouw van levensbestendige koopappartementen om ouderen langer zelfstandig te kunnen laten wonen, en de doorstroming met jongere gezinnen in de wijken met koopwoningen te bevorderen.
5. Omdat een aanzienlijk deel van de woningzoekers éénpersoonshuishoudens zijn, zetten we in op kleine woningen. De huidige parkeernorm is vaak een belemmering om een groot aantal kleine wooneenheden te realiseren. Bij de uitwerking van de mobiliteitsvisie (deelnota parkeren) kijken we hoe kan worden omgegaan met de parkeernormen.
6. Van alle leegstaande kantoren worden de eigenaren in kaart gebracht en wordt gesproken over de transformatie naar woningen. Dat kan ook transformatie of tijdelijke bewoning betekenen. Op die manier zetten we in op een flexibele schil om de woningmarkt heen, om tijdelijke bewoning en spoedzoekers kansen te bieden.

7. We onderzoeken of gebouwen in Leiderdorp kunnen worden 'opgetopt' (een etage erbij zonder ingrijpende aanpassingen aan de fundering) om extra woningen te realiseren.
8. Het college verleent medewerking aan de realisatie van een hospice op het Doesmeerterrein. Daartoe worden gesprekken gevoerd met Hospice De Mare.
9. Het straatbeeld houden we op hetzelfde niveau (beeldkwaliteitsniveau B). Waar nodig brengen we verbeteringen aan, vooral waar dat uit oogpunt van het veiligheidsgevoel van Leiderdorpers gewenst is. Er wordt gemaaid op momenten in overleg met de omgeving. We streven naar een straatbeeld dat open en schoon is en we zorgen voor voldoende straatverlichting.
10. We nemen de implementatie van de Omgevingswet voortvarend ter hand. We benutten de kansen die deze wet biedt voor de ontwikkeling van Leiderdorp.
11. We gaan door met de nieuwe plannen voor de Baanderij. Wij willen daar bedrijvigheid handhaven, maar dan wel in combinatie met woningen. Als bedrijven in bepaalde milieucategorieën niet goed samengaan met woningen, kijken we of verplaatsing naar andere bedrijventerreinen mogelijk is. Voor de realisatie van de gebiedsvisie Baanderij richten we een gebiedsfonds in voor o.a. verbetering van de infrastructuur en de bereikbaarheid. Het Ikea-terrein komt in zijn geheel of gedeeltelijk beschikbaar voor compensatie voor de transformatie Baanderij. Hierover gaat het college met Ikea in gesprek. Daarbij betrekken we ook de leegstand bij het Meubelplein en het Elisabethhof.

Mobiliteit

Het vorige College heeft een ambitieus onderzoeks- en discussietraject ingezet. Daarbij wordt het Integraal Verkeers- en Vervoerplan (afgekort IVVP) vervangen door de Mobiliteitsvisie *Bereikbaar en op weg*. Dit traject is breed met de Leiderdorpsbevolking gedeeld. We gaan verder op die lijn. De visie zal vertaald worden in een nota Wijkwegen en circulatie, Langzaam verkeer, Parkeren en openbaar vervoer.

Daarnaast komt er een uitvoeringsprogramma met concrete voornemens voor de komende vier jaar. In dit programma wordt wat betreft financiën en uitvoering rekening gehouden met (gebieds)integraliteit en een logische volgorde van maatregelen in de tijd. Dit betekent dat bijvoorbeeld bij mogelijke verkeersbepalende maatregelen in de wijken Ouderzorg, Vogelwijk en Zijlkwartier (afsluiting Spanjaardsbrug voor gemotoriseerd verkeer) de dientengevolge benodigde verkeersmaatregelen voor de Baanderij tegelijkertijd worden uitgevoerd.

In de uitvoeringsprogramma's geven we extra aandacht aan kwetsbare verkeersdeelnemers: ouderen, (school)kinderen, fietsers en voetgangers. De CROW-normen dienen als richtlijnen die een onderdeel vormen van een totale afweging. Huidige zebrapaden die in afwijking van de CROW-normen zijn aangelegd, blijven gehandhaafd en komen niet automatisch te vervallen bij groot onderhoud. Ook zet deze coalitie in op het dichthouden van de bruggen tijdens de spits om files in en naar het dorp te voorkomen.

De mobiliteitsvisie moet leiden tot de oplossing van enkele langlopende verkeersknelpunten in ons dorp. Daarbij zullen er altijd verschillende belangen aan de orde zijn. Maar na een goede dialoog zullen de verschillende belangen gewogen moeten worden en uiteindelijk beslissingen moeten worden genomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. De begin 2020 vast te stellen Mobiliteitsvisie zal vertaald worden in een nota Wijkwegen en circulatie, Langzaam verkeer, parkeren en openbaar vervoer. Daarnaast komt er een uitvoeringsprogramma met concrete voornemens voor de komende vier jaar.
2. Er worden regionaal en met de provincie afspraken gemaakt met als doel het openbaar vervoer kwalitatief beter en betaalbaarder te maken.
3. We sturen aan op experimenten met openbaar vervoer met elektrische voertuigen.
4. We dringen er bij de provincie Zuid-Holland met klem op aan om de bruggen tijdens de spits niet te openen, ook niet voor beroepsvaart, conform een in de raad hierover aangenomen motie.
5. We vinden het verbeteren van de regionale bereikbaarheid en het verbeteren van de route buitenom Leiderdorp belangrijk. Daarom zetten we in op de realisatie van de Leidse Ring Noord: binnen de bestaande financiële kaders, met een goede inpassing voor omwonenden, en met een goede oplossing voor kruisend langzaam verkeer (voetgangers en fietsers). Het college gaat in gesprek met het Leidse college over de gevoelens en vragen die leven bij de Leiderdorpse raad, waarna de Leiderdorpse raad op basis van de dan beschikbare informatie een besluit neemt over het voorliggende kaderbesluit.
6. We zetten in op daadwerkelijke aanpassing van wijkwegen (grijze wegen), zodat deze veilig worden voor langzaam verkeer en geen doorgaand verkeer aantrekken. We investeren in goede fiets- en voetpaden en doorgaande fietsroutes door het dorp. We hebben aandacht voor minder mobiele mensen en de kwaliteit van voetpaden.
7. We werken aan versterking van het regionaal OV door met de provincie afspraken te maken. Ons doel is het openbaar vervoer kwalitatief verder te verbeteren en betaalbaarder te maken.
8. Vooruitlopend op de bredere discussie over mobiliteit bekijken we welke maatregelen, waartoe reeds in de fietsnota werd besloten, we in 2020 en 2021 kunnen uitvoeren. Voorbeelden hiervan zijn: betere fietspaden op de hoofdfietsroutes (onder meer Engelendaal), fietsparkeerplekken bij de winkelgebieden (Winkelhof en Santhorst) en fietsoplaadplaatsen om de rol van elektrische fietsen/scooters als alternatief vervoermiddel te laten toenemen.
9. Samen met de omliggende gemeenten onderzoeken we de mogelijkheden van een OV-hub langs de A4.

Werken, ondernemen, evenementen en toerisme

Samen met onze inwoners, ondernemers en instellingen willen wij Leiderdorp aantrekkelijk houden. Daarvoor is ruimte voor ondernemen en initiatief nodig. Om creativiteit en ideeën mogelijk te maken, moeten we zoveel mogelijk belemmeringen wegnemen. We gaan uit van de kracht van onze bedrijven- en winkelterreinen en hun ondernemers. Zo voeren we onder andere de regionale Retailvisie en de regionale bedrijvenstrategie uit. Ondernemers zijn de motor van onze en de regionale economie. Zij zorgen voor werk en groei en dragen daarmee bij aan de participatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We bieden een duidelijke loketfunctie voor ondernemers, evenementen en burgerinitiatieven.
2. We bieden de gemeenteraad in 2020 een notitie aan over de ambulante handel. Hierin staan onder andere de kostenopbouw en andere randvoorwaarden van de verschillende marktlocaties.
3. We gaan uit van een maximale ruimte voor bestemmingen van onze bedrijventerreinen: geen leegstand bij voldoende vraag.
4. We houden vast aan de gemeentelijke visie en afspraken ten aanzien van Winkelhof en het Centrumplan. We willen daar een levendig dorpscentrum met voldoende en divers kleinschalig winkelaanbod. Ook dringen wij aan op een spoedige invulling van het terrein op de Statendaalder.

Recreatiegebieden

Leiderdorp is centraal gelegen in de Randstad en biedt veel mogelijkheden om te recreëren. Alle ingrediënten hiervoor zijn aanwezig, maar verdienen het om samengebracht te worden in een krachtig en duidelijk beeld van Leiderdorp als recreatieve gemeente in de Leidse regio. De historie van Leiderdorp, het groen, het water, de wandel- en fietspaden en de voorzieningen in Leiderdorp en de omliggende gemeenten maken van Leiderdorp een gemeente om trots op te zijn. De komende jaren geven we de inwoners en ondernemers de ruimte om initiatieven uit te werken die bijdragen aan fijn wonen, sfeer en gezelligheid in het dorp. Het DNA, het verhaal, van Leiderdorp vormt de basis voor de verdere uitbouw van het brede palet van mogelijkheden die Leiderdorp te bieden heeft aan haar inwoners, ondernemers en bezoekers. Natuurbeheer en recreatie zijn belangrijk voor Leiderdorp.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Samen met IVN informeren we de gebruikers van recreatiegebieden beter over de flora en fauna van een gebied. Zo vergroten we de bewustwording over de kwetsbaarheid van het gebied.
2. De Boterhuispolder blijft tijdens het broedseizoen gesloten voor bezoekers. Ook het gebied in park De Houtkamp waar veel vogels broeden wordt tijdens het broedseizoen beter afgeschermd. In het broedseizoen maken we per locatie een heldere afbakening en onderscheid. Tevens gaan we onderzoeken om in samenwerking met de gemeente Teylingen een integraal beheerplan voor de Boterhuispolder op te stellen.
3. Om evenementen beter te faciliteren nemen we in park De Houtkamp maatregelen om de ondergrond te versterken. Ook leggen we een stroomaansluitings- en wateraftappunt aan.
4. Bij het strandje in de Munnikkenpolder maken wij het kleinschalig mobiel verkopen van etenswaren mogelijk.
5. We blijven investeren in goede en veilige fiets- en voetpaden en knooppunten in de Leidse Ommelanden.
6. We onderzoeken of en hoe we aansluiten bij Leiden marketing.
7. Er komt een nieuwe cultuurnota.

Duurzaamheid en afvalverwerking

We gaan verder aan de slag met de door de hele raad vastgestelde duurzaamheidsagenda, binnen Leiderdorp en samen met de regio. Doelstelling blijft om in 2025 de CO₂-uitstoot met 30% te reduceren t.o.v. 2013 en in 2050 volledig CO₂-neutraal te zijn. De effectiviteit en de voortgang van ons duurzaamheidsbeleid worden begin 2020 door de Rekenkamercommissie geëvalueerd. We pakken de aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport en de Quickscan 2019 voortgang duurzaamheidsagenda Leiderdorp voortvarend op.

We zetten de komende jaren stappen op het terrein van energiebesparing en opwekking, rond versterking van de klimaatbestendigheid en voor passend natuurbeheer. Leiderdorp gaat zich nog meer inzetten om de circulaire economie te bevorderen. De gemeente zelf geeft hierin het goede voorbeeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

Energie

In 2020 moet de regio Holland Rijnland zijn eigen Regionale Energie Strategie aan de rijksoverheid opleveren. Bij het opstellen hiervan levert Leiderdorp een actieve bijdrage.

1. Zodra de Regionale Energie Strategie is vastgesteld, gaat Leiderdorp binnen de eigen gemeente geschikte locaties in kaart brengen voor energieopwekking, -distributie en -opslag. Hierbij zijn op voorhand geen opties uitgesloten. Vervolgens gaan we initiatieven op deze gebieden – bijvoorbeeld in de vorm van energiecoöperaties – in gang zetten of stimuleren. Belangrijk is dat Leiderdorpers hier zelf profijt van moeten kunnen hebben, bijvoorbeeld door mee te delen in de opbrengsten van windmolens.
2. Isoleren van gebouwen is een belangrijke manier om energie te besparen. We intensiveren de ondersteuning van VVE's en particulieren bij het tot stand brengen van duurzame aanpassingen. Bij alle nieuwbouw streven we naar nul-op-de-meter-woningen.
3. In 2020 maken we een kaart van alle daken die gunstig liggen voor zonnepanelen. Vervolgens wordt met alle eigenaars in gesprek gegaan wat zij nodig hebben om daar zonnepanelen te realiseren.
4. We stellen een warmtevisie voor heel Leiderdorp op, waarbij per wijk wordt gekeken of en wanneer deze 'van het gas af' kan. Alle nieuwe plannen zijn aardgasloos. Het project in de Oranjewijk levert belangrijke kennis, ervaring en informatie op over alternatieven voor het gas, waaronder de warmterotonde. We kijken of kan worden aangesloten bij experimenten voor het gebruik van geothermie of aquathermie als potentieel toekomstige aanvullende warmtebronnen voor de warmterotonde.

Klimaat

5. In samenwerking met het hoogheemraadschap van Rijnland en de omliggende gemeenten wordt een plan opgesteld om beter voorbereid te zijn op de verandering van het klimaat. We besteden daarin in ieder geval aandacht aan (tijdelijke) waterberging en hittestress.

Natuur

6. Het natuurmeetnet wordt voortgezet.

7. Er komt een convenant tussen de gemeente en agrariërs voor weidevogelbeheer in de Boterhuispolder.
8. Gemeentelijk groen- en natuurbeheer wordt gericht op versterking van biodiversiteit.
9. Het bomenbeleid wordt geactualiseerd. Hierbij wordt voor de lange termijn een uitvoeringsplan opgesteld om het verouderende bomenbestand planmatig te kunnen vernieuwen. Daarbij wordt gestreefd naar de combinatie met andere opgaven (werk met werk).

Grondstoffen en afval

10. We blijven stimuleren dat organisaties in het dorp afvalstromen, zoals oud papier, blijven inzamelen. We onderzoeken daarnaast of het afval van deze organisaties ook door de gemeente kan worden opgehaald.
11. De gemeente gaat actief ambities formuleren over het terugdringen van zwerfafval, en maakt concreet hoe ze zwerfafval kan verminderen, in samenwerking met ondernemers, verenigingen en vrijwilligersinitiatieven.

Programma 3

Bestuur en organisatie

Regionale samenwerking

In deze collegeperiode blijft Leiderdorp zelfstandig. De resultaten van het lopende onderzoek naar de voor- en nadelen van een fusie tussen meerdere gemeenten in de Leidse regio alsmede het voorgaande onderzoek over samenwerking in de regio zullen we agenderen in de Gemeenteraad. We nodigen andere betrokkenen in de gemeente en regio uit om met ons in gesprek te gaan over dit thema. We zetten in op een brede dialoog.

De prioriteiten uit de regionale strategische agenda blijven uitgangspunt: *‘Wonen én groen, Regionale voorzieningen, Betere bereikbaarheid, Voorop in duurzaamheid, Gezonde leefomgeving, Iedereen telt mee, Verbeteren welvaart’*. Vanuit Leiderdorp zetten we actief in op de verbinding met andere gemeenten op deze prioriteiten.

Openbare orde en veiligheid

Een veilige gemeente maken we samen. De gemeente heeft op het gebied van veiligheid een regierol en moet partijen bij elkaar brengen. De gemeente heeft eind 2019 een nieuw integraal veiligheidsplan vastgesteld voor vier jaar. De strategische doelstelling is het bestendigen van veiligheid in Leiderdorp. Terugkerende veiligheidsproblemen worden programmatisch en ketengericht aangepakt. Nieuwe wetgeving en prioriteiten worden integraal en actief opgepakt. Ingezet wordt op het verbeteren van de onveiligheidsbeleving en het versterken van de leefbaarheid in Leiderdorp. Het is onder andere van belang dat wijkagenten, politie en toezichthouders zichtbaar en aanspreekbaar in de wijken aanwezig zijn.

De brandweer kan niet zonder vrijwilligers, niet in Leiderdorp en ook niet in de veiligheidsregio Hollands Midden. We ondersteunen de inzet om nieuwe Leiderdorpse vrijwilligers te werven en bestaande vrijwilligers te behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Via het lokale integrale veiligheidsprogramma, dat eind 2019 is vastgesteld, zetten we in op: wijkgerichte handhaving, verbinding zorg en veiligheid en het tegengaan van ondermijning.
2. Onverminderde aandacht voor hi-impact-crimes, zoals inbraken. We blijven er bovenop zitten met gemeente en politie en ook inwoners die meedoen met de buurt-app. We blijven aandacht vragen voor de problematiek door inwoners te attenderen op wat zij zélf kunnen doen en door te blijven informeren.
3. De politie blijft ook actief door bijvoorbeeld in de tijd van ‘de donkere dagen’ extra alert te zijn en contact te houden met de gemeente.

Communicatie en participatie

Onze dienstverlening verdient de aandacht en blijft zich ontwikkelen. Wij ontwikkelen een programma dat de communicatie met de inwoners aantoonbaar verbetert. We nodigen inwoners uit om zo vroeg mogelijk in een project te participeren.

Op lokaal niveau blijven we actief de betrokkenheid van onze inwoners, ondernemers en organisaties versterken. We doen dat door vanuit een verbindende bestuursstijl te werken en in deze collegeperiode experimenten op te zetten waarmee de betrokkenheid wordt vergroot.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Onderwerpen die om participatie vragen lichten we helder toe. We maken vooraf duidelijk wat inwoners mogen verwachten, wanneer we ze betrekken en hoe we ze hierover informeren.
2. De gemeente reageert tijdig op brieven, e-mails en andere verzoeken van inwoners. Deze reacties zijn in begrijpelijke taal. De gemeente geeft in de programmabegroting prestatie-indicatoren, waarmee we aangeven wat we willen bereiken. Het college werkt deze uit in kwaliteitscriteria, waarmee aangegeven wordt wat er gedaan moet worden om het doel te bereiken. Zo is het voor inwoners duidelijk wat ze van de gemeente mogen verwachten.
3. We verbeteren de gebruiksvriendelijkheid van onze website continu. Zo maken wij het inwoners makkelijker om informatie over verschillende projecten te krijgen.
4. 'Gemeente aan huis' is een gemeentelijk communicatiemedium, dat via het Leiderdorps Weekblad verspreid wordt. De bezorging van het blad moet beter en hierover gaan wij in gesprek met de uitgeverij. In het geval dat dit geen verbetering oplevert, overwegen we alternatieven om onze inwoners goed te kunnen blijven informeren.
5. De betrokkenheid van de jeugd bij het maatschappelijke en politieke proces stimuleren we. We bezien of een experiment met bijvoorbeeld jongerenwethouders of een 'jongerenraad' kan worden opgezet. Actieve betrokkenheid van de scholen is daarbij een voorwaarde.
6. Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet, evalueren we het zgn. IBO-protocol (een procedure om bewoners te betrekken bij de beleidsvoering en besluitvorming) en formuleren we nieuw participatiebeleid. Uitgangspunt is en blijft dat we onze inwoners uitnodigen om zo vroeg mogelijk aan het begin van een project te participeren.

Bedrijfsvoering en dienstverlening

De gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich verder op de ingeslagen weg. De organisatie weet welke opgaven en vraagstukken leven bij de inwoners en speelt hierop in. De inwoner staat centraal.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. De dienstverlening blijft via alle kanalen mogelijk. Inwoners die niet digitaal vaardig zijn kunnen telefonisch en persoonlijk contact zoeken.

Financiën

Voor een structureel financieel evenwicht is het noodzakelijk om bij de eerstvolgende begrotingscyclus in 2020 de uitgaven en inkomsten van de gemeente beter in balans te brengen. Primair zal hierbij gekeken worden naar het verminderen van uitgaven.

Het financiële beleid van Leiderdorp heeft de volgende uitgangspunten:

1. De begroting is in meerjarenperspectief structureel en reëel in evenwicht. De structurele lasten dekken we met structurele baten.
2. Nieuw beleid dekken we door oud beleid te schrappen.
3. Bezuinigingen vanuit het Rijk voeren we altijd door binnen het programma of beleidsveld waar het om gaat.
4. Meevallers vallen vrij aan de algemene reserve, tegenvallers worden gedekt binnen het programma. Er zijn enkele uitzonderingen. Dan is het uitgangspunt dat we de mee- en tegenvallers verrekenen met daarvoor ingestelde reserves en voorzieningen.
5. We werken met een kaderstellend budget voor uitgaven in het sociaal domein (Jeugd, ouderen, zorg en welzijn; Gezondheidszorg; Werk en Inkomen). Dit kaderstellend budget is gebaseerd op het budget dat in de begroting 2020 is geraamd voor deze doelen. Meevallers en tegenvallers komen binnen dit budget terecht.
6. We verhogen de lokale lasten (OZB, afvalstoffenheffing) jaarlijks met de inflatiecorrectie.
7. Er vindt een jaarlijkse verhoging van de rioolheffing plaats (3% plus inflatiepercentage) op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) voor toekomstige investeringen. Dit komt overeen met een eerder raadsbesluit. Het GRP zal in deze raadsperiode nog worden geactualiseerd.
8. Bij de herziening van de afvalstoffenheffing onderzoeken we hoe we het verschil tussen lasten van één- en meerpersoonshuishoudens kunnen verkleinen.
9. We onderzoeken of de tarieven voor begraven verder verlaagd kunnen worden.

Portefeuilleverdeling

De vier fracties kiezen voor een college bestaande uit drie wethouders. De fracties van CDA en ChristenUnie-SGP dragen gezamenlijk één wethouder voor.

Burgemeester (ongewijzigd)	VVD	CDA / ChristenUnie-SGP	D66
Algemeen bestuurlijke zaken	Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en monumentenzorg	Financiën	Onderwijs
Openbare orde en veiligheid	Verkeer, vervoer en bereikbaarheid	Bedrijfsvoering	Maatschappelijk vastgoed en onderwijshuisvesting
Integrale handhaving	Economie	Milieu en afval	Coördinatie regionale samenwerking
Toerisme en recreatie	Integratie & Wet Inburgering	Dienstverlening waaronder versterking klantcontact	Duurzaamheid
Zorg en veiligheid	Sport	Jeugd, ouderen, zorg en welzijn	Integraal beheer openbare ruimte incl. begraafplaats
Deregulering	Integraal verkeer en vervoersplan	Gezondheidszorg	Kunst en cultuur
	Sterrentuinontwikkeling	Werk en inkomen	Coördinatie wijk- en buurtgericht werken
	Coördinatie omgevingswet	Polders en Groene Hart	Communicatie en media
		Coördinatie subsidiebeleid	
		Maatschappelijke opvang	
		Aanbestedings- en inkoopbeleid	